

Monumentnummer*: 522114

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 november 2001
Kadaster deel/nr 82761/195

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Scheemda Oldambt Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Scheemda

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Scheemda E 2137

Omschrijving**

Inleiding

Oldambtster DWARSHUISBOERDERIJ gebouwd omstreeks 1894, vermoedelijk in opdracht van E.T. ten Have. Het in een Eclectische bouwtrant opgetrokken pand heeft in de loop der jaren enkele kleine wijzigingen ondergaan zoals vernieuwde vensters en deuren.

De boerderij is beeldbepalend gelegen aan de Oosterstraat, te midden van andere monumentale boerderijen. Bij de boerderij hoort een ruime tuin met restanten van een landschappelijke aanleg. Opvallende elementen zijn de verhoging met linden erop in een halve cirkel en de tot vijver vergraven gracht. Links van de boerderij een oprijlaan naar voorhuis en achtererf.

Omschrijving

DWARSHUISBOERDERIJ, waarvan het VOORHUIS is opgetrokken in een rood-bruine baksteen op een gepleisterd trasraam. Het schilddak, gedekt met een (vernieuwde) pan, heeft twee gemetselde schoorstenen op de nok, en een geprofileerde goot op gepleisterde klossen boven een fries van decoratief metselwerk in rood en wit. De gevels van het voorhuis worden geleed door H-vensters onder een segmentboog met gepleisterde sluit- en aanzetstenen, en gepleisterde boogtrommel. De vensters hebben houten rolluiken.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De hoofdentree bevindt zich in de voorgevel (noordwest), in een doorgetrokken middenrisaliet met hoekpilasters met gepleisterde banden, onder een steekkap met halsgevel met fronton en gepleisterde klauwstukken, en ijzeren roosvenster. De entree bestaat uit een dubbele paneeldeur met deurlichten met Art-Nouveau smeedwerk, onder een half rond bovenlicht met rondboog met gepleisterde sluit- en aanzetstenen. De deur bevindt zich in een gemetselde portiek met rondboog met gepleisterde sluit- en aanzetstenen; in de beide zijwanden een gepleisterde rondboognis met een op zijn achterpoten staande leeuw. Voor de entree een natuurstenen stoep met twee (vernieuwde) treden, tussen twee natuurstenen zijwanden met decoratieve zwarte vlakken. Boven de entree een balkon met (vernieuwde) balustrade, ondersteund door twee gepleisterde consoles met leeuwenkop en engelenhoofdje. Het balkon is bereikbaar via een openslaand venster met getoogd bovenlicht en segmentboog met gepleisterde sluit- en aanzetstenen.

Aan weerszijden van het middenrisaliet twee H-vensters onder een segmentboog met gepleisterde sluit- en aanzetstenen, en gepleisterde boogtrommel, en twee getoogde zaadvensters onder een segmentboog met gepleisterde sluit- en aanzetstenen. Op de hoeken van de voorgevel gemetselde pilasters.

In de beide zijgevels (zuidwest en noordoost) drie H-vensters onder een segmentboog met gepleisterde sluit- en aanzetstenen, en gepleisterde boogtrommel; drie getoogde zaadvensters onder een segmentboog met gepleisterde sluit- en aanzetstenen; drie tweeruits keldervensters.

De aangebouwde HOOFDSCHUUR, opgetrokken in een rood-bruine baksteen, heeft aan beide zijden drie krimpén. Het aangekapte dak heeft aan de achterzijde een wolfeind met houten piron en is gedekt met diverse soorten (vernieuwde) dakpannen.

In de eerste krimp van de zuidwestgevel een openslaand venster; twee (vernieuwde) ingekorte vensters; een paneeldeur met tweeruits bovenlicht en natuurstenen stoep (twee treden); alle onder een strek. In de tweede krimp een drieruits venster; twee zesruits vensters; een klein tweeruits venster; een (vernieuwde) deur met bovenlicht; alle onder een rollaag. In de derde krimp negen getoogde ijzeren stalvensters met roedenverdeling.

In de eerste krimp van de noordoostgevel dubbele schuurdeuren onder een bovenlicht met decoratieve roedenverdeling. In de tweede krimp een zesruitsvenster met strek; dubbele schuurdeuren met houten latei. In de derde krimp een zesruitsvenster met rollaag. Aan de gevel van de derde krimp een lage aankapping (niet origineel).

In de deels opnieuw opgetrokken achtergevel (zuidoost) dubbele staldeuren onder een bovenlicht met decoratieve roedenverdeling; drie getoogde ijzeren negenruits schuurvensters; een ijzeren getoogd tweeruits w.c. venster; drie getoogde ijzeren zaadvensters met roedenverdeling; een betonvenster (niet origineel).

In het INTERIEUR zijn onder meer van belang: in de gang de paneeldeuren; het stucplafond met rozet; de dubbele tochtdeuren met (vernieuwd) geëtst glas onder een half rond bovenlicht met geëtst glas. In de voorkamer de zwart marmeren schouw met gekleurde accenten; het stucplafond met rozet. In de kelder de vloer met plavuizen. In het achterhuis de tegelvloer in geel en zwart; het balkenplafond.

Waardering

Dwarshuisboerderij van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een Oldambster dwarshuisboerderij uit omstreeks 1894

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de opvallende Eclectische vormgeving
- vanwege de redelijke mate van gaafheid
- vanwege de aardige erfsituatie met restanten van een slingertuin en boomgaard
- vanwege de beeldbepalende ligging te midden van andere monumentale boerderijen

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Boerderij (M)

Functie

Schuur(M)

Boerderij(M1)